

Žalobce domáhal se na žalovaném zaplacení peníze, jež slíbil žalovaný zaplatiti žalobci, vzdá-li se žalobce trafikantské koncese a dostane-li ji žalovaný. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Po právní stránce (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) jest věc posouditi podle zjištění, podle něhož došlo mezi stranami k úmluvě, jíž slíbil žalovaný žalobci mimo převzetí některých dluhů zaplatiti 9.000 Kč jako dobrovolný příspěvek k založení nové existence, vzdá-li se žalobce licence a dostane-li ji žalovaný, což se obě splnilo. Nešlo o prodej licence ani o darovací slib. Žalovanému šlo o to, by nabytí licence úředním přidělem, nikoli smlouvou se žalobcem, jenž nemohl vůbec nakládati svým oprávněním ve prospěch určité třetí osoby. Možnost nabytí licence byla především podmíněna uprázdněním, této možnosti nabytí žalovaný tím, že se žalobce zavázal vzdáti se licence a také se jí vzdal. Žalobce pozbyl tím dosavadní své výdělečné činnosti jako pramene výživy, kteréž újmě odpovídala na straně žalovaného možnost nabytí uprázdněné licence a tím pramene výdělku. Újma vzniklá žalobci vzdáním se licence měla být vyrovnána peněžitým plněním se strany žalovaného, ovšem jen v případě, že uprázdněná licence bude mu přiřknuta. Bylo proto jeho smluvní plnění závislé na uvedené skutečnosti, předem nejisté, že dostane se mu oprávnění po žalobci úředním přidělem. Nešlo o nic nedovoleného, neboť na straně žalobcově šlo o možnost nabytí jiné, příhodnější možnosti výživy, na straně žalovaného pak jen o možnost nabytí příležitosti k výdělku. Nezáleží na tom, že žalobce neměl možnosti býti žalovanému nápomocen při propůjčení licence, postačí, že poskytl mu možnost k tomu tím, že se jí sám vzdal. Nešlo o obcházení zákona, neboť úmluvou stran nebylo ani dotčeno právo úřadu propůjčiti licenci komukoliv, koho uznal za vhodného nástupce žalobcova. Nelze proto v úmluvě stran hledati nic nemravného, což by vylučovalo žalovatelnost smluvené částky náhradní, neboť šlo jen o náhradu toho, že žalobce vzdal se hmotné výhody a zjednal žalovanému možnost nabytí téže výhody, a žalovaný výhody té skutečně dosáhl dovořeným, pravidelným způsobem, propůjčením jí na základě soutěže.

Čís. 9056.

Žalobou podle § 36 čís. 1 ex. ř. nelze se domáhati zrušení exekuce k vydobytí příspěvků k okresní nemocenské pokladně z důvodu, že žalobce nedostal platební rozkazy o pojišťovacích příspěvcích.

Soud musí povolití exekuci k vydobytí nedoplatku příspěvků okresní nemocenské pojišťovny na základě vykonatelného platebního výměru, k němuž nemocenská pokladna připojila doložku o vykonatelnosti, aniž by směl soud uvažovati o tom, zda doložka o vykonatelnosti odpovídá pravdě, a to ani předurčujícím způsobem ve sporu o nepřípustnost exekuce.

(Rozh. ze dne 25. června 1928, Rv I 26/29.)

Žalobce domáhal se nepřípustnosti exekuce vedené žalovanou okresní nemocenskou pojišťovnou k vydobytí dlužných příspěvků, tvrdě, že mu nebyl doručen platební příkaz. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Nejvyšší soud žalobu zamítl.

Důvody:

Napadený rozsudek není zmatečným z důvodu § 477 čís. 6 c. ř. s., neboť žalováno jest o nepřípustnost exekuce podle § 36 čís. 1 ex. ř. a k rozhodnutí o takové žalobě jsou povolány soudy. Oprávněna jest však výtka podle § 503 čís. 4 c. ř. s., neboť důvod, z něhož jest žalováno, nelze zahrnouti pod žádný z důvodů § 36 čís. 1 ex. ř. Žalováno bylo jediné z důvodu, že žalobce nedostal platební rozkazy o pojišťovacích částkách. K jiné skutečnosti nebylo lze hleděti, ježto žalobce jí nepřednesl (§ 35 třetí odstavec, § 36 druhý odstavec ex. ř.). O právním účinku uvedeného skutkového přednesu nemohly soudy vůbec uvažovati. Podle § 175 zákona čís. 221/24 a § 1 čís. 19 ex. ř. může pojistné s úroky býti vymáháno exekucí soudní na základě vykonatelného platebního výměru, k němuž nemocenská pojišťovna připojila doložku o vykonatelnosti. Soud musí povolit exekuci, byl-li se žádostí předložen platební výměr vyhovující uvedenému zákonnému předpisu, nemůže však uvažovati o tom, zda doložka vykonatelnosti odpovídá pravdě, čili nic, a to ani předurčujícím způsobem ve sporu o nepřípustnost exekuce, neboť by tím byl zmařen účel § 175 zákona čís. 221/24, t. j. vázanost soudu exekučním titulem vyhovujícím po stránce formální zákonnému předpisu. Žalobce odůvodnil sporný nárok jediné tvrzením, že platební výměry nebyly mu doručeny, což nestačí, jestliže exekuční titul, na základě kterého byla exekuce povolena, byl formálně správný. Opak toho nebyl však tvrzen, a k tomu, co nebylo předneseno, nebylo možno hleděti.

Čís. 9057.

Odpůrčí řád.

Odporovatelné jednání nelze spatřovati v tom, že dlužník sjednal pojistku ve prospěch třetí osoby, aniž v tom, že opomenul změnit pojistku (dát ji přepsati na sebe), pokud byla v jeho moci. Odporovatelným mohlo býti jen placení premií.

(Rozh. ze dne 25. června 1929, Rv I 41/29.)

Žalobce vymohl si proti Janu Č-ovi rozsudek na zaplacení peněžité pohledávky, exekuce však zůstala bezvýslednou. Po smrti Jana Č-a se zjistilo, že Č. nezanechal jmění, že však byl pojištěn na život ve prospěch své manželky Boženy Č-ové, již pak bylo pojišťovnou vyplaceno 13.000 Kč. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na Boženě Č-ové zaplacení ve výši peníze dluhovaného mu Janem Č-em a odůvodňoval žalobu tím, že uzavření pojistky Janem Č-em ve prospěch žalované bylo